

ressò mont-roigenc

HA MORT MARIA LLUÏSA VILASECA BORRÀS

Martí Rom

www.martirom.cat

26-12-2023

El passat dijous 21 de desembre ha mort, als 99 anys, l'arqueòloga i museòloga Maria Lluïsa Vilaseca Borràs. Havia nascut a Reus el 1924.

Hem de reconèixer que la nissaga Vilaseca ha fet importants aportacions culturals a Mont-roig. Salvador Vilaseca¹ i la seva filla Maria Lluïsa Vilaseca, entre d'altres, van fer el 1967 la ponència "*Construcciones de piedra en seco en la provincia de Tarragona: las barracas de Mont-roig*" que

van presentar al X Congrés Nacional d'Arqueologia, que es va celebrar a Maó. Era el primer treball sobre "pedra seca" dedicat a un municipi; anteriorment, sols s'havien publicat uns pocs textos en general.

També hem de recordar que Lluïsa Pallejà Vilaseca, neta i filla dels anteriors, fou qui va fer el treball "Excavacions al velòdrom. Un centre terrisser d'època romana. Mont-roig del Camp" (1994).

Vaig conèixer Lluïsa Vilaseca Borràs el 2006 quan enregistrava el documental "Barraques de pedra seca". Era important que hi fos. Com deia ella i el seu pare varen ser precursors sobre els estudis de pedra seca a Catalunya i ho van fer al nostre poble. Algun cop he explicat que, quan amb l'Esther Bargalló vàrem començar el nostre treball el 2004, pensàvem que "haviem descobert Amèrica". Crèiem que érem els primers que ho fèiem a Mont-roig. Un temps després vàrem trobar aquella ponència dels Vilaseca. Ells hi "*van arribar primer a Amèrica*".

En el llibre "Barraques de pedra seca a Mont-roig del Camp" (2007) ja hi vam incorporar aquella ponència. Per cert, en aquell moment ja havíem trobat 107 barraques al nostre terme municipal. A hores d'ara són 147 (catalogades).

Vaig trobar-me per primer cop amb la senyora Lluïsa Vilaseca Borràs en el seu pis de la Via Augusta de Barcelona. Tenia 82 anys. Era una senyora elegant, de bon tracte i amb una amabilitat exquisida. Ràpidament va acceptar col·laborar en el documental. Vàrem enregistrar la seva intervenció a la barraca de les atzavares. Feia gairebé quaranta anys que no hi havia tornat. Crec que es va emocionar. Deurien ser els records del treball

¹ El conegut com "Doctor Vilaseca". Era doctor en medecina però la seva passió fou la història i l'arqueologia. El Museu de Reus porta el seu nom.

amb el seu pare i adornar-se'n que eren precursors. Sabia que aquell dia del 2006 seria especial. Es va fer acompanyar pel seu marit, la seva filla i dos nets. Al cap d'uns mesos li vaig portar una còpia del documental a casa seva. El vàrem veure junts. Posteriorment algun cop ens havíem telefonat per assumptes variis.

Amb la família Pallejà Vilaseca

A punt d'enregistrar davant de la barraca de les atzavares

La seva carrera ha estat llarga. Estudià el 1946 Filosofia i Lletres (Història) a la Universitat de Barcelona. Després, el 1968, es va doctorar a la Universitat Complutense de Madrid. Fou directora del Museu de Reus del 1950 al 1954. També fou ajudant de càtedra de Geografia i Història a l'Institut d'Ensenyament Mitjà de Reus (1953-1955). El 1955, aprovà les oposicions al Cos d'Arxivers, Bibliotecaris i Museus. El mateix any fou nomenada directora del Museu Arqueològic de Girona. El 1957 va obtenir plaça, fins la seva jubilació, al Museu Arqueològic de Barcelona.

Va tornar a ser directora del Museu de Reus del 1975 al 1984. Va organitzar el trasllat del museu de la Casa Rull (l'antic edifici del Banc d'Espanya). Ho compaginava amb la direcció del Museu Arqueològic de Tarragona. El 1980 va tornar al Museu Arqueològic de Barcelona. Els anys 1981 i 1982 fou vocal de la Junta Superior de Museus de la Direcció General de Belles Arts, Arxius i Biblioteques del Ministeri de Cultura. El 1984 va ser nomenada directora del Museu Arqueològic de Barcelona.

Va publicar una gran quantitat d'articles en revistes especialitzades. Col·laborava a la Revista del Centre de Lectura. Des del 2018 era sòcia d'honor del Centre de Lectura de Reus.

Addenda

Estaria bé que des de l'Ajuntament, a més d'altres possibles distincions, bategés l'actual ruta de pedra seca (onze barraques) com "Ruta Salvador i Maria Lluïsa Vilaseca". I, si no és molt demanar, que s'assumeixi i es dignifiqui aquest itinerari, amb rètols escaients.

Cal recordar que 5 barraques de Mont-roig foren declarades el 2016 "Bé Cultural d'Interès nacional" (BCIN) i que foren un argument essencial en la petició a la UNESCO per declarar el 2018: "*L'art de la pedra seca Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat*". Eren les úniques amb aquesta distinció a Catalunya.